

بیمارستان تخصصی و فوق تخصصی گلزار

زردی نوزادی چیست؟

تهیه : کارگروه آموزش بیماربخش نوزادان

تدوین: پاییز ۱۴۰۱

بازنگری خرداد ۱۴۰۵

ایمیل بیمارستان

info@golsarhospital.ir

سایت بیمارستان

www.golsarhospital.ir

شماره تلفن: ۰۱۳-۳۴۹۰۰۰

آدرس: رشت - گلزار - بلوار سمیه

کد پمفلت: T۱۶-AC-۰۲

کرن ایکتروس چیست؟

یک اختلال عصبی شدید که در اثر تجمع و رسوب بیلی رو بین غیر مستقیم در سلولهای مغزی زمانی که میزان آن به بیش از ۳۰ تا ۲۵ میلی گرم در دسی لیتر برسد رخ می دهد.

چه علائم و نشانه هایی دارد؟

در نوزادان رسیده معمولاً بعد از ۲ تا ۵ روز پس از تولد و در نوزاد نارس ۷ روز پس از تولد ظاهر می شود شامل :
خواب آلودگی، تحریک پذیری، گریه ، شیر نخوردن، مکیدن ضعیف است که با پیشرفت بیماری علائم انقباض عضلانی، ملج برجسته ، گریه گوش خراش، تشنج، خونریزی معده و ریه طی ۲۴ ساعت ممکن است رخ می دهد نیمی از نوزادان زنده می مانند اما دچار عوارض عصبی برگشت ناپذیر مانند: عقب ماندگی ذهنی، تاخیر در رشد و... می شوند.

چگونه تشخیص داده می شود؟

انجام آزمایشات خونی

اقدامات درمانی کدامند؟

مهمترین اقدام جلوگیری از رسیدن سطح بیلی روبین به حدی است که به عوارض عصبی منتهی شود بسته به سن و وزن نوزاد نارس یا رسیده بودن نوزاد، میزان بیلی روبین سرم از روش هایی مانند: فتوتراپی، تعویض خون، دارودرمانی استفاده می شود همراه با این روش ها درمان علل به وجود آورنده بیماری نیز انجام می شود مانند: تجویز آنتی بیوتیک در عفونت باکتریال

در صورت داشتن هرگونه سوال در زمینه مراقبت های منزل با شماره

تماس ۰۱۳-۳۴۹۰۰۰ داخلی بخش مربوطه تماس حاصل نمایید.

منبع: پرستاری کودکان / کودک بیمار ۱۴۰۱

زردی ناشی از تغذیه با شیر مادر:

این نوع زردی را زردی زودرس تشدید شده با شیر مادر می نامند. علت آن مصرف کم شیر مادر و کم آبی و یا کاهش کالری مصرفی نوزاد نام دارد . این نوع زردی در طی هفته اول تولد با تشدید زردی فیزیولوژیک مشخص می شود . دادن آب و قند به نوزاد آن را تشدید می کند زیرا سبب کاهش مصرف شیر مادر و کالری نوزاد می شود .

تدابیر درمانی:

- افزایش دفعات و مقدار شیردهی
- ادامه شیردهی در شب
- هم بستری نوزاد با مادر

زردی پاتولوژیک :

زردی در ۲۴ تا ۳۶ ساعت اول پس از تولد ایجاد می شود مقدار بیلی روبین در نوزاد رسیده بیشتر از ۱۳ میلی گرم در دسی لیتر و در نوزاد نارس بیشتر ۱۰ تا ۱۴ میلی گرم در دسی لیتر باشد و میزان بیلی روبین به سرعت درحال افزایش است و زردی بیشتر از ۱۰ تا ۱۴ روز در نوزاد رسیده و ۲۱ روز در نوزاد نارس ادامه داشته باشد .

علل پاتولوژیک :

- علل سیستمیک یا کبدی
- ناسازگاری گروه خونی
- عفونت های باکتریال
- افزایش تولید بیلی روبین
- وسایع علل

زردی نوزادی چیست؟

زردی در طی هفته اول پس از تولد در نزدیک به ۶۰٪ نوزادان ترم و ۸۰٪ نوزادان نارس دیده می شود. زرد شدن پوست در اثر جمع شدن ماده ای به نام بیلی روبین در خون است که منشاء اصلی آن هموگلوبین خون می باشد

عوامل مستعد کننده زردی کدامند؟

- دیابت مادر
- نارس بودن نوزاد
- در جنس پسر بیشتر دیده می شود
- مصرف برخی داروها مانند ویتامین کا ۳
- در برخی نژادها
- تغذیه با شیر مادر
- کاهش وزن
- تاخیر در دفع اولین مدفوع نوزاد
- سابقه زردی در نوزاد قبلی
- وسایر موارد

خصوصیات زردی نوزادی کدام است؟

از سر نوزاد شروع می شود و با افزایش میزان بیلی روبین پوست زرد می شود و سپس تنه و در انتها دست و پاها زرد می شود. زردی علت های مختلفی دارد شامل:

- زردی فیزیولوژیک
- زردی همراه با شیر مادر
- زردی پاتولوژیک

زردی فیزیولوژیک:

در طی هفته اول تولد در ۶۰٪ نوزادان رسیده و ۸۰٪ نوزادان نارس بوجود می آید . در نوزادان نارس شدیدتر و بیشتر دیده می شود . زردی فیزیولوژیک از صورت شروع و با افزایش بیلی روبین به سطح شکم و پاها هم می رسد.

علائم زردی فیزیولوژیک کدام است؟

زردی معمولاً پس از ۲۴ ساعت اول تولد (در روزهای دوم و سوم) ظاهر شده و در روزهای ۲-۵ به حداکثر میزان خود می رسد و در طی ۷ تا ۱۰ روز بهبود می یابد.

علل زردی فیزیولوژیک چیست؟

- افزایش تولید بیلی روبین (در نوزادان نارس عمر گلبول قرمز ۴۰ روز است و در نوزادان رسیده ۹۰ تا ۷۰ روز است).
- نارس بودن کبد نوزاد پس از تولد که نمی تواند بیلی روبین را به مستقیم تبدیل کند تا از طریق روده و کلیه ها دفع شود.
- پایین بودن نوعی پروتئین به نام آلبومین که حمل کننده بیلی روبین غیر مستقیم به سمت کبد نوزاد می باشد .
- تبدیل مجدد بیلی روبین مستقیم به غیر مستقیم در روده و باز جذب مجدد آن و ورود به گردش خون

عوامل تشدید کننده زردی فیزیولوژیک کدامند؟

- دیر بستن بند ناف پس از تولد نوزاد
- صدمات حین زایمانی
- تاخیر در شروع تغذیه نوزاد
- تاخیر در دفع مدفوع اولیه نوزاد
- دمای پایین در نوزاد یا نوزادی که دچار کاهش اکسیژن شود
- برخی داروها

چگونه زردی تشخیص داده می شود؟

از طریق گرفتن شرح حال و آزمایش خون است.

اقدامات درمانی کدام است؟

- در صورت پایین بودن بیلی روبین نیاز به اقدام درمانی خاصی ندارد.
- تغذیه نوزاد هرچه سریعتر منجر به دفع سریعتر اولین مدفوع نوزاد و از جذب مجدد بیلی روبین پیشگیری می کند .

زردی همراه با شیر مادر:

زردی همراه با شیر مادر به دو صورت ممکن است دیده شود:

حدود ۵٪ تا ۲ درصد نوزادان رسیده که با شیر مادر تغذیه می شوند یک هفته بعد از تولد (گاهی روزهای ۴ تا ۷) دچار افزایش بیلی روبین می شوند علت آن وجود موادی در شیرمادر است .

ویژگیهای زردی شیر مادر کدامند؟

- نوزاد سالم و طبیعی است و به جز زردی مشکل دیگری ندارد.
- مشکل عوارض عصبی به دنبال افزایش بیلی روبین بروز نمی کند. (به جز موارد بسیار نادر که بیلی روبین به بالای ۴۰ می رسد)
- با قطع شیر مادر به مدت ۱ تا ۲ روز بیلی روبین خون کاهش می یابد ولی با شروع مجدد افزایش نمی یابد .

اقدام درمانی چیست؟

شیر مادر به مدت ۱ تا ۲ روز به طور موقت قطع می گردد و از شیر خشک استفاده می شود سپس مجدداً شیر مادر شروع می شود و در صورت لزوم فتو تراپی (نوردرمانی) انجام می گیرد .